

Dr. Berend Mihály szakmai önéletrajza és publikációi

1941. január 11-én születtem Budapesten. Édesapám a II. világháborúban meghalt. Özvegy édesanyám nevelt fel.

Iskoláimat Budapesten végeztem. A Medve utcai Általános Iskolába jártam, majd 1955 és 1959 között a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium növendéke voltam, itt érettségiztem. A nemes hagyományokkal rendelkező Rákóczi Gimnázium akkoriban Budapest egyik legjobb középiskolája volt és nekem életre szóló indíttatást nyújtott. Itt határoztam el, hogy tanár leszek, később tanári pályám során főképp osztályfőnököm, Salyámossy Miklós magyar-német-orosz-, továbbá Meixl Péter biológia-, Németh László földrajz-, Lantossy Károly fizika- és Szerdahelyi Andor latintanár példája, óravezetése, tanári módszere és humanitása lebegett a szemem előtt. 1959 és 1964 között az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán tanultam biológia-földrajz szakon. Abban a szerencsében részesültem, hogy néhány legendás professzor (biológiából Dudich Endre, Soó Rezső, Módlinger Gusztáv, Bartucz Lajos és Faludi Béla, illetve földrajzból Bulla Béla és Mendöl Tibor) tanítványa lehettem. Tanári diplomámat jeles minősítéssel szereztem.

1964-ben nősültem meg, feleségemmel Németh Aranka Évával egy évfolyamra jártunk, és a későbbiekben több könyv megírásában társszerzőként is együttműködtünk. Feleségem a budapesti Kölcsey Gimnázium igazgatóhelyetteseként ment nyugdíjba 1995-ben. Egy gyermekünk van, Hemrik (Berend) Magdolna, aki angol-spanyol szakos tanárként végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán, majd gazdasági jellegű másoddiplomát szerzett és jelenleg humán erőforrás menedzserként dolgozik. Két unokám van.

1964 és 1970 között hat évig Győr-Sopron megyében tanítottam. Kezdő tanárként 1964-ben a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnáziumba kerültem, majd 1966-tól Győrben a Gárdonyi úti Gimnáziumban, ill. annak szakközépiskolává való átszervezését követően a Bercsényi Miklós Általános Iskola és Gimnáziumban tanítottam. 1968-ban kineveztek a győri Zeneművészeti Szakközépiskola közismereti igazgatóhelyettesévé. Ezt a feladatkört két évig, 1970-ig töltöttem be.

1970-ben családi okokból visszaköltöztem Budapestre és a Tankönyvkiadó Vállalathoz kerültem felelős szerkesztői beosztásba. Általános és középiskolai biológia tankönyveket és segédleteket szerkesztettem. Itt tettem szert azokra a tankönyvelméleti és kiadói alapismeretekre, amelyek a későbbi tankönyvszerzői munkásságom alapszika. 1975-ben doktoráltam az ELTE Természettudományi Karán állatélettantól Ádám György professzor úrnál. A doktorátus megszerzésében sokat köszönhetek Kontra György professzor úrnak is. 1973 és 1988 között főszerkesztőként a Medicina Könyvkiadóban dolgoztam, és orvosi, sport, ill. idegenforgalmi könyvek kiadásában segédkeztem. Ezzel párhuzamosan a Gondolat és a Mezőgazdasági Könyvkiadók számára is számos biológiai tárgyú könyvet szerkesztettem. Mivel szerkesztőként a kéziratokban alaposan elmélyedtem, ez szaktudásomat állandóan frissítette, mélyítette. Kiadói korszakomban sem szakadt meg a kapcsolat az iskolával. Egyrészt óraadóként tanítottam a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban, a Szív utcai Általános Iskolában, ill. a Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban, másrészt 1978-tól biológia tankönyvek szerzőjeként jelentkeztem. E két tevékenység szorosan összefonódott, mert tankönyveim szakmai anyagát mindig kipróbáltam a gyakorlatban. 1988-tól 2003-ig, nyugdíjba vonulásomig a Budapest III. kerületi Árpád Gimnázium biológia és földrajz tanára voltam. Itt 1990-től a természettudományi munkaközösség vezetőjének feladatkörét is betöltöttem. 1993 és 1995, ill. 1999 és 2003 között a Fővárosi Pedagógiai Intézet biológia szaktanácsadója voltam.

Az Árpád Gimnáziumban az 1990-es évek elején a tervezéstől a megvalósításig tevékeny közreműködésemmel jött létre a biológia-természettudomány tagozat. Ezt nagyon jelentős pedagógiai sikerként éltem meg. A tagozaton nyugdíjba vonulásomig tanítottam a biológia

tantárgyat és remélem, hogy a jövő sok elhivatott orvosával, állatorvosával, biológusával, mezőgazdasági szakemberével stb. szerettem meg az élet tudományát.

Sokat foglalkoztatott és talán elismert TIT-előadó voltam, továbbá számos tanári továbbképzést tartottam, hat éven keresztül, megszűnéséig a televízió "Oldjuk meg!" műsorának biológia műsorvezető feladatkörét láttam el, a biológia "Ki miben tudós?" műsorban szakértőként működtem közre, és éveken keresztül zsűritag voltam a Bugát Pál versenyen.

Harmincöt éven keresztül, 1969 és 2004-között töltöttem be érettségi elnöki feladatkört. Ezt a munkát nagyon szerettem, mert sokat tanultam belőle, és Budapest mellett Soprontól Mátészalkáig vidéki középiskolákban is módom volt felmérni a magyar középiskolai oktatás helyzetét.

1976 és 1979 között négy középiskolai biológia tankönyvpályázaton vettem részt, ezek közül hármat megnyertem, egyben holtversenyben második díjat kaptam. (Ekkor az első díjat nem adták ki.) Tankönyveimért a Tankönyvkiadó Vállalat két alkalommal részesített nívódíj-jutalomban. A kilencvenes évekbeli munkásságomból kiemelném az Akadémiai Kiadó új, négykötetes, rendkívül korszerű ismereteket tartalmazó biológia tankönyvsorozatát, amelynek mindegyik kötetében jelentős szerzői munkát vállaltam, majd ehhez még feladatgyűjteményt is szerkesztettem. Nagy felelősséget vállaltam egy új tantárgy, a "Felkészülés a családi életre" megteremtésében. Egyrészt lektorként segítettem a szaktudósnak a kéziratot tankönyvvé alakítani, másrészt a tárgyat tanító tanárok számára kézikönyv jellegű útmutatót írtam, illetve a tanárok számára rendezett továbbképzésen előadásokat tartottam. 2003-ban és 2004-ben a kétszintes biológia érettségi szervezésének tartalmi kérdései foglalkoztattak, erről könyvet is írtam az érettségiző jelöltek számára.

Gimnáziumi biológia szaktanácsadóként részben az iskolák igénye, részben az FPI munkaterve alapján látogatásokat végeztem, itt elsősorban a szakmai segítségnyújtásra fordítottam nagy gondot. Másrészt a szaktanárok részére továbbképző előadásokat, tanfolyamokat rendeztem. Magam is több alkalommal tartottam előadást a továbbképzéseken és egyéb fórumokon is (igazgatói tanfolyam, felnőttoktatás).

A biológián kívüli területekre is tettem néhány kirándulást. Mint a publikációs listámban olvasható öt bűnügyi regényt írtam, ebből négyet álneven. A kiváló bűvész elbeszélése alapján krónikásként én írtam meg a „Rodolfo. Vigyázat, most nem csalog” c. könyv kéziratát. Jelentős szerepem volt a magyarországi kártyairodalom hetvenes évekbeli újraindulásában, ennek fontos állomásai a „Kártyások könyve”, a „Nagy kártyakönyv” és az alkotó szerkesztésében 1993-ban, tehát Árpád Gimnáziumi tanár koromban megjelent „Kártyalexikon”.

A nyolcvanas években, még a rendszerváltás előtt szerkesztői, illetve főszerkesztői tevékenységemért kétszer nyertem el a Szocialista Kultúráért kitüntetést.

2001-ben nagy örömmel megkaptam a III. kerület legrangosabb pedagógiai kitüntetését: Óbuda-Békásmegyeri polgármestere Karádi Károly-díjban részesített.

Dr. Berend Mihály: Megjelent könyvek, illetve jelentősebb publikációk listája

Fűzőkészítő szakmai ismeretek I-II. Anatómiai rész. (Tankönyv.) Műszaki Kiadó, 1974-1975. (Schnierer Sándor és Hargitai K. társszerzőkkel)

Zsebenciklopédia biológiai része. Gondolat, 1975.

Pedagógiai lexikon biológiai szócikkek. Akadémiai Kiadó, 1976-tól.

Biológia kísérleti tankönyv a gimnázium III. osztálya számára. (Tankönyv.) Tankönyvkiadó, 1978. (Fazekas György és Lénárd Gábor társszerzőkkel.)

Biológia kísérleti tankönyv a gimnázium IV. osztálya számára. (Tankönyv.) Tankönyvkiadó, 1979. (Fazekas György és Lénárd Gábor társszerzőkkel.)

Biológia az "A-variánsú" szakközépiskola II. osztálya számára. (Tankönyv.) Tankönyvkiadó, 1980. (Berendné Németh Éva és Nyilas István társszerzőkkel.)

Tematika a szakközépiskolai fakultatív biológia tanításához. (Horváth Endréné társszerzővel.) OPI, 1980.

Szakmai előkészítő. Biológia tantárgyi követelmények A/II. OPI, 1980.

Genetikai ábécé. Ismeretterjesztő könyv a Gondolat Zsebkönyvek sorozatban. Gondolat, 1980.

Biológia az "A-variánsú" szakközépiskola III. osztálya számára. (Tankönyv.) Tankönyvkiadó, 1981.

Biológia a dolgozók gimnáziuma II. osztálya számára. (Tankönyv) Tankönyvkiadó, 1983. (Stohl Gábor társszerzővel.)

Biológia tanterv és utasítás az A-variánsú szakközépiskolák számára. OPI, 1983.

Szabadidőkönyv. (Ismeretterjesztő könyv, tanácsok a szabadidő kulturált eltöltéséhez.) (Alkotó. szerkesztés és szerző társszerzőkkel.) Sport, 1983.

Biológia a dolgozók gimnáziuma III. osztálya számára. (Tankönyv) Tankönyvkiadó, 1984.

Kártyások könyve. (A magyarországi kártyajátékok tankönyve.) (Alkotó szerkesztés és szerző társszerzőkkel.) Sport, 1984.

Nagy kártyakönyv (A Kártyások könyve erősen bővített kiadása) (Alkotó szerkesztés és szerző társszerzőkkel.) Editorg, 1994, 1996.

Biológia tanterv és utasítás a dolgozók gimnáziuma számára. OPI. 1985.

Irány a Mundial! (Ismeretterjesztő könyv Mexikóról az 1966-os labdarúgó VB előtt.) (Antal Zoltán és Balázs Dénes társszerzőkkel.) Panoráma, 1986.

Rodolfo. (Vigyázat, most nem csalok!) Idegenforgalmi Propaganda Vállalat. 1987.

Halál zeneszórá. Bűnügyi regény. Medpressz. 1988.

Kísértetjárás Cornwallban. (Bűnügyi regény Bertram Edward Rand álnéven.) Optimum. 1989.

Alapismereti kislexikon. Biológiai rész. (Berendné Németh Éva társszerzővel.) Tankönyvkiadó, Novotrade. 1989.

Biológiai mindent tudó. Genetika. (Ismeretterjesztő könyv.) Horizont. 1990.

Irány az egyetem. Biológia I. (Segéd-tankönyv az egyetemi felvételi vizsgákra felkészüléshez.) (Szerényi Gábor, Altbacker Vilmos, Fazekas György társszerzőkkel.) Tankönyvkiadó, 1990.

Irány az egyetem. Biológia II. (Segéd-tankönyv az egyetemi felvételi vizsgákra felkészüléshez.) (Fazekas György társszerzővel.) Tankönyvkiadó, 1990.

Az ölés öröme. (Bűnügyi regény Bertram Edward Rand álnéven.) Editorg, 1990.

A téboly hálójában. (Bűnügyi regény Bertram Edward Rand álnéven.) A Rakéta regényujságban folytatásokban, majd Editorg, 1991.

Móra Lexikon. Biológiai szócikkek. Móra kiadó, 1992.

Kártyalexikon. (Alkotó szerkesztés Jánoska Antal társszerkesztővel, ill. szerző társszerzőkkel.) Akadémiai Kiadó, 1993.

Halál a Bodmin Moorban. (Ki ölte meg Nancyt?) (Bűnügyi regény Bertram Edward Rand álnéven.) Megjelent az IPM magazin 1994. júniusi számában.

Biológia I. (Szerényi Gábor társszerzővel.) (Tankönyv.) Akadémiai Kiadó, 1994. (Jelenleg a Műszaki Kiadó adja ki.)

Biológia II. (Szerényi Gábor társszerzővel.) (Tankönyv.) Akadémiai Kiadó, 1994. (Jelenleg a Műszaki Kiadó adja ki.)

Biológia III. (Gömöry András, Müllner Erzsébet, Kiss János és Tóth Géza társszerzőkkel.) (Tankönyv.) Akadémiai Kiadó, 1995. (Jelenleg a Műszaki Kiadó adja ki.)

Biológia IV. (Gömöry András és Szerényi Gábor társszerzőkkel.) (Tankönyv.) Akadémiai Kiadó, 1996. (Jelenleg a Műszaki Kiadó adja ki.)

Biológiai feladatok felvételizőknek. (Segédtankönyv.) (Alkotó szerkesztés és szerző Berendné Németh Éva, Kiss János és Szerényi Gábor társszerzőkkel.) Akadémiai Kiadó, 1996.
(Második kiadása 2000-ben: Műszaki Kiadó.)
Útmutató a "Felkészülés a családi életre" tantárgy oktatásához. (Tanári segédkönyv) Corvina, 1996.
BDL -- Biológiai diálexikon. (Berendné Németh Éva társszerzővel.) Nemzeti Tankönyvkiadó-Akadémiai Kiadó közös kiadás, 1997.
Biológiai feladatgyűjtemény középiskolásoknak. (Segédtankönyv) (Alkotó szerkesztés és szerző Berendné Németh Éva és Kovács Október társszerzőkkel.) Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
Biológia I. szakközépiskoláknak. (Tankönyv.) (Dr. Berend Mihályné és Matula Ilona társszerzőkkel.) Műszaki Könyvkiadó, 2003.
Biológia II. szakközépiskoláknak. (Tankönyv.) Műszaki Könyvkiadó, 2004.
Így készülj a kétszintű érettségire biológiából! (Segédtankönyv.) Apáczai Kiadó, 2004.
Magyar nagylexikon kronológia 1840-ig. Biológiai anyag. Kiadás alatt.
Magyar nagylexikon kronológia. 1841-től 2004-ig. Biológiai anyag. Kiadás alatt.

Forrás: Sulinet.hu